

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 306/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Lukášom Kysuckým, Kamenná 3607/29, Žilina, proti postupu Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 5T/72/2014 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 22. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5T/72/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“) v súvislosti s predkladaním súdneho spisu najvyššiemu súdu na účel rozhodnutia o sťažovateľkou podanom dovolaní. Navrhuje tiež prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, priznať jej finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z pomerne stroho koncipovanej ústavnej sťažnosti, jej príloh a ostatného spisového materiálu vyplýva, že Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 4To/111/2023 z 3. októbra 2024 zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 5T/72/2014 z 10. mája 2023 v celom rozsahu vrátane výroku o vine a treste z rozsudku okresného súdu sp. zn. 5T/34/2016 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1To/17/2023 z 9. mája 2023 a uznal sťažovateľku vinnou

zo skutkov v bodoch 1, 3 a 4, to z pokračovacieho zločinu podvodu spolupáchateľstvom (spolu s [REDAKOVANÉ]), za čo jej uložil spoločný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov. Proti tomuto rozsudku sťažovateľka podala 25. júla 2025 dovolanie, ku ktorému sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry v Nitre (ďalej len „okresná prokuratúra“) písomným podaním 29. septembra 2025. Dopytom na okresnom súde 3. septembra 2025 ale sťažovateľka zistila, že súdny spis nebol predložený na rozhodnutie o dovolaní Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), a to z dôvodu, že obhajca ustanovený odsúdenému [REDAKOVANÉ] dosiaľ nezaslal súdu písomné odôvodnenie jeho dovolania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, že okresný súd do dňa podania ústavnej sťažnosti nepredložil súdny spis na rozhodnutie o dovolaní najvyššiemu súdu. Dovolenie sťažovateľky tak zostáva po dobu približne deviatich mesiacov na súde prvého stupňa, a to výlučne z dôvodu, že okresný súd vedome viazal jeho predloženie na budúci procesný úkon inej osoby (spoluodsúdeného – dovolateľa, pozn.). Sťažovateľka považuje takýto postup za zjavne arbitrárny, odporujúci Trestnému poriadku aj ústavným garanciam prerokovania veci bez zbytočných prieťahov. Dôvod nepredloženia spisu výslovne identifikovaný okresným súdom nespočíva na strane sťažovateľky. Požiadavku uplatneného finančného zadostučinenia sťažovateľka odôvodňuje dlhodobou neistotou spôsobenou tým, že o riadne podanom dovolaní sa po celé mesiace nemôže vôbec konať pred dovolacím súdom, pričom prieťahy boli spôsobené vedomým procesným postupom súdu, nie objektívnou zložitou vecí.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Predmetom ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej práv podľa ústavy a dohovoru v súvislosti s tvrdenými zbytočnými prieťahmi v napadnutom konaní okresného súdu, a to výslovne v súvislosti s predkladaním súdneho spisu na účel rozhodnutia o sťažovateľkou podanom dovolaní.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavný súd v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona o ústavnom požiadal okresný súd o vyjadrenie sa k jej obsahu, ktorý vo vyjadrení sp. zn. Spr 484/2026 z 11. mája 2026 uviedol, že sťažovateľka a druhý odsúdený [REDAKOVANÉ] podali 14. marca 2025 dovolanie (nekvalifikované, bez odôvodnenia) a požiadali

o ustanovenie obhajcu. Sťažovateľke pridelená *ex offio* obhajkyňa 25. júla 2025 zaslala okresnému súdu písomné odôvodnenie dovolania sťažovateľky (č. l. 2295 – 2310 súdneho spisu). Okresná prokuratúra sa vyjadrila k dovolaniu sťažovateľky písomne 29. septembra 2025 (č. l. 2322). K dovolaniu sa vyjadrili aj traja poškodení. Spis bol predložený vyššej súdnej úradníčke 14. októbra 2025, ktorá dala pokyn (č. l. 2330 súdneho spisu) na zaslanie vyjadrenia okresnej prokuratúry k dovolaniu sťažovateľky jej obhajkyni s tým, že na účel odstránenia závary v doručení po nebohom poškodenom dala pokyn na vyžiadanie právoplatného dedičského rozhodnutia z príslušného súdu (zistenie právny nástupcov poškodeného). Následne 13. novembra 2025 dala pokyn (č. l. 2336 súdneho súpisu) na zaslanie dovolania a vyjadrenie prokuratúry poškodeným a ich právnym zástupcom, ktorí nemali vykázané doručenie dovolania.

6.1. Z vyjadrenia je ďalej zrejmé, že ustanovený obhajca druhého odsúdeného [REDAKOVANÉ] požiadal 14. novembra 2025 o oslobodenie od povinnosti povinnej obhajoby, keďže pre svoju dlhodobú pracovnú záťaženosť nemal časový priestor na naštudovanie spisového materiálu a prípravu dovolania (č. l. 2337-2340 súdneho spisu). Po neúspešnom doručovaní bol vyššou súdnou úradníčkou kontaktovaný druhý odsúdený, ktorý oznámil, že si obhajcu nezvolí a žiada o jeho ustanovenie. Opatrením okresného súdu bol 3. marca 2026 druhému odsúdenému ustanovený obhajca [REDAKOVANÉ], ktorý po nahliadnutí do súdneho spisu (6. marca 2026) telefonicky informoval vyššiu súdnu úradníčku o tom, že vo veci nevzhliadol dovolací dôvod, a preto bude podanie dovolania konzultovať so svojím klientom.

6.2. Z predložených dokumentov je preukázateľné, že v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (22. apríla 2026) už bol príslušný súdny spis najvyššiemu súdu v skutočnosti predložený a najvyšší súd od 13. marca 2026 začal vo veci konať ako súd dovolací. Úradným záznamom zo 6. marca 2026 vyššia súdna úradníčka konštatovala, že od podania kvalifikovaného dovolania sťažovateľky už uplynul značný čas a z dôvodu hospodárnosti konania a rozhodnutia veci v primeranej lehote sa rozhodla predložiť súdny spis najvyššiemu súdu len s dovolaním sťažovateľky, o čom informovala druhého odsúdeného písomne 10. marca 2026. Súdny spis bol predložený najvyššiemu súdu 13. marca 2026, ktorý rozhodol 21. apríla 2026 uznesením sp. zn. 2Tdo/22/2026, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky, spis bol vrátený okresnému súdu 4. mája 2026, rozhodnutie bolo expedované procesným stranám.

6.3. Z prehľadu úkonov je zrejmé, že okresný súd postupoval po podaní dovolania spoluodsúdených a pri realizácii potrebných administratívnych úkonov v súlade so stavom veci a v jeho rozsahu tak, aby obe dovolania spoluodsúdených boli najvyššiemu súdu predložené súčasne (z hľadiska hospodárnosti, ale aj z hľadiska dostupnosti spisu pri procesných úkonoch), keďže všetky procesné úkony v súvislosti s predložením spisu bolo potrebné vykonať vo vzťahu k obom odsúdeným a ku všetkým procesným stranám, pričom vo veci vystupovali aj desiatky subjektov poškodených. Úvahy sťažovateľky o akomsi vedomom odsúvaní predloženia spisu dovolaciemu súdu okresný súd považuje za neobjektívne, keďže sťažovateľku korektne o postupe vo veci informoval. Týmto postupom nedošlo k vytvoreniu stavu právnej neistoty, keďže vec už bola právoplatne skončená, v čase podania ústavnej sťažnosti bol už spis predložený najvyššiemu súdu.

6.4. S poukazom na postup podľa § 373 a § 376 Trestného poriadku považoval za potrebné uviesť, že tieto procesné ustanovenia súdu neukladajú žiadne lehoty, ktoré by mal dodržiavať pri predkladaní spisu na najvyšší súd s dovolaním.

7. Ústavný súd nevyhodnotil ako nevyhnutné doručiť sťažovateľke vyjadrenie okresného súdu na repliku, keďže nepopiera ňou tvrdené skutkové okolnosti veci a obsahuje najmä popis jednotlivých úkonov známych zo spisu (teraz už aj vrátane odmietajúceho uznesenia najvyššieho súdu), ktoré si mohla sťažovateľka aj overiť pred tým, ako túto ústavnú sťažnosť podala.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd stabilne judikuje, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, to že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 138/04).

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Predmetné právne názory ústavného súdu sú akceptované aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Obluk proti Slovenskej republike (rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 61 až 65) a Mazurek proti Slovenskej republike (rozhodnutie o prijateľnosti z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

10. Z obsahu ústavnej sťažnosti a ostatného spisového materiálu ústavný súd považoval za preukázané, že dovolanie podané sťažovateľkou 7. marca 2025 a kvalifikovane odôvodnené ustanovenou obhajkyňou 25. júla 2025 bolo po realizácii procesných úkonov podľa § 373 a § 376 Trestného poriadku spolu so spisom predložené najvyššiemu súdu 10. marca 2026 a tento uznesením sp. zn. 2Tdo/22/2026 z 21. apríla 2026 dovolanie sťažovateľky odmietol. Spis bol vrátený okresnému súdu 4. mája 2026.

11. Z okolností danej veci je tak viac ako zrejmé, že sťažovateľka napadla postup okresného súdu v súvislosti s jeho nečinnosťou v období predkladania príslušného súdneho spisu najvyššiemu súdu až v čase (22. apríla 2026), keď okresný súd už nemal spis vo svojej dispozícii (od 13. marca 2026), navyše, v čase, keď už bolo o dovolaní sťažovateľky najvyšším súdom aj rozhodnuté 21. apríla 2026). Ústavnému súdu preto neostalo iné, ako ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

12. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo svoje opodstatnenie.

13. V závere ústavný súd dáva do pozornosti okresného súdu, že hoci ustanovenia Trestného poriadku neukladajú súdu žiadne lehoty, ktoré „by mal dodržiavať pri predkladaní spisu na najvyšší súd s dovolaním“, nezbavuje ho to v zmysle základných zásad trestného konania (§ 2 Trestného poriadku) a čl. 48 ods. 2 ústavy povinnosti dodržiavať princíp procesnej ekonómie a konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu